

IOM International Organization for Migration
OIM Organisation Internationale pour les Migrations
OIM Organización Internacional para las Migraciones

INFORMATOR: S.A.D.

1. Osnovne informacije

Glavni grad: Vašington

Broj stanovnika: 301.139.947 (prema procenama iz jula 2007.)

Površina: 9.826.630 km²

Valuta: Američki dolar (USD)

Stopa nezaposlenosti: 4,6% (procena iz 2007. godine)

2. Opšti uslovi ulaska i informacije o vizama

Uslovi ulaska

Državljan stranih zemalja koji žele da uđu u SAD, moraju najpre pribaviti vizu - **neuseljeničku** za privremeni boravak ili **useljeničku** vizu za stalni boravak. Tip vize koju morate posedovati propisan je imigracionim zakonom i odnosi se na svrhu vašeg putovanja.

Od 1. novembra 2006, sva lica koja podnose zahtev za vizu to rade koristeći elektronski obrazac DS-156 za podnošenje zahteva za vizu. Pisani ili kucani zahtevi više se ne prihvataju. Ovaj instrument za uštedu vremena ubrzaće obradu vašeg zahteva i smanjiti vreme čekanja u ambasadi. Zakažite svoj termin za prijem posetom sledećih web adresa:

(Albanija) http://tirana.usAmbasada.gov/how_to_apply.html

(BiH): <http://sarajevo.usAmbasada.gov/visas.html>

(Hrvatska): <http://zagreb.usAmbasada.gov/visas.html>

(Bivša Jugoslovenska Republika Makedonija): http://macedonia.usAmbasada.gov/general_services.html

(Crna Gora) <http://podgorica.usAmbasada.gov/visas.html>

(Srbija) <http://belgrade.usAmbasada.gov/consular/visas.html>

(Kosovo): <http://pristina.usAmbasada.gov/consular.html>

Kontakt informacije ambasada SAD

TIRANA – Ambasada Sjedinjenih Američkih Država

Ovaj informator izrađen je u okviru projekta AENEAS 2006: Izgradnja kapaciteta, informisanje i podizanje svesti u cilju promovisanja uredne migracije na području Zapadnog Balkana. Projekat finansira Evropska Unija uz pomoć Švajcarske Federalne Kancelarije za Migracije i Nemačke Federalne Kancelarije za Migracije i Izbeglice

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Federal Office
for Migration
and Refugees

Ruga e Elbasanit br. 103, Tirana, ALBANIJA
Tel.: +(355) 4 247 285
Fax: +(355) 4 232 222
Fax konzulata: +(355)-4-374-957
E-mail adresa službe za vize: TiranaUSConsulate@state.gov

SARAJEVO - Ambasada Sjedinjenih Američkih Država
Alipasina 43, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina
Tel.: +387 33 445-700
Fax: +387 33 659-722
Website: <http://sarajevo.usAmbasada.gov>

ZAGREB - Ambasada Sjedinjenih Američkih Država
Ul. Thomas Jefferson, 10010 Zagreb, Hrvatska
Tel.: 385-1-661-2200
Konzularna služba: 385-1-661-2300
Website: <http://zagreb.usAmbasada.gov/>

SKOPLJE - Ambasada Sjedinjenih Američkih Država
Bul. Ilinden bb, 1000 Skoplje, Bivša Republika Makedonija
Tel: +389 2 311 6180 (0 za operatera);
Fax: +389 2 311 7103;
E-mail: EmbSkoWebM@mt.net.mk

BEOGRAD – Ambasada Sjedinjenih Američkih Država
Kneza Miloša 50, 11000 Beograd, Srbija
Centrala ambasade: +381 11 361 9344
E-mail: Consularbelgrd@state.gov

PODGORICA – Ambasada Sjedinjenih Američkih Država
Ljubljanska bb, 81000 Podgorica, Crna Gora
Centrala ambasade: +382 81 225 417
Fax ambasade: +382 81 241 358
E-mail: PodgoricaACS@state.gov

PRIŠTINA – Ambasada Sjedinjenih Američkih Država
Kancelarija SAD, Pristina, Arberia/Dragodan, Nazim Hikmet 30, Priština
Tel.: + 381 38 59 59 3000
Fax: + 381 38 549 890
E-mail: PaPristina@state.gov
Za konzularna pitanja:
E-mail: ConsularPristina@state.gov

Tipovi neuseljeničkih viza

- Poslovna, turistička, posetilačka i viza za lečenje
- Studentska viza (F i M)
- Programi razmene (J vize)
- Privremeni radnici
- Privremene religijske dužnosti
- Viza za trgovce i investitore iz zemalja Sporazuma
- Strani mediji

Neuseljeničke viza namenjene su inostranim putnicima (državljanima drugih zemalja), koji privremeno dolaze u SAD. Ova viza vam omogućava da stignete do tačke ulaska (npr. aerodrom) i od inspektora za imigraciju Uprave za bezbednost zatražite dozvolu za ulazak u SAD. **Viza ne garantuje ulazak u SAD.**

Tip vize koji vam je potreban određuje zakon o imigraciji, i zavisi od svrhe putovanja. Za pregled ne-useljeničkih tipova viza koje propisuje zakon o imigraciji, molimo pogledajte <http://www.uscis.gov/portal/site/uscis/menuitem> na web stranici Američke službe za državljanstvo i imigraciju (USCIS). Službenik konzulata odlučuje koja vam je viza potrebna u trenutku podnošenja zahteva.

Podnesite zahtev za vizu pre odlaska na put!

Da biste podneli zahtev za vizu (poslovnu, turističku, posetilačku, studentsku, radnu, za lečenje, itd.) molimo da se obratite Ambasadi SAD u svojoj zemlji – svaka od njih ima slične, ali ipak svojstvene procedure. Obično se mora prikupiti niz dokumenata (određeni obrazac za podnošenje zahteva, fotografije, fotokopija važećeg pasoša...) i mora se zakazati termin za prijem u ambasadi.

Obrasci za podnošenje zahteva mogu se preuzeti elektronskim putem (pogledajte linkove ambasada u prethodnom delu teksta).

Useljeničke vize

Imigracija u SAD radi trajnog naseljavanja je važna i kompleksna odluka. Za informacije o licima koja se mogu doseliti u USA kliknite na:

http://travel.state.gov/visa/immigrants/types/types_1326.html

Da biste imigrirali u SAD morati imati bliskog rođaka ko može podneti zahtev u vaše ime. To mora biti roditelj, supružnik, dete ili brat ili sestra i mora biti državljanin SAD ili lice sa stalnim zakonitim boravištem u SAD.

U SAD je takođe moguće imigrirati na osnovu zaposlenja.

Drugi način imigracije u SAD je prijava za program DV vize (lutrijske vize) koji vlada SAD organizuje svake godine.

Za više informacija o vizama molimo posetite Kancelariju za konzularne poslove SAD na web adresi:

<http://travel.state.gov/>

3. Imigracija radi zaposlenja

Kako se dobija radna dozvola (odobrenje za rad)? Šta je odobrenje za rad?

Ako niste državljanin SAD ili lice sa stalnim zakonitim boravištem u SAD, morate podneti zahtev za dobijanje odobrenja za rad (EAD) kako biste mogli da radite u SAD.

USCIS izdaje sledeće kategorije odobrenja za rad:

- EAD: dokument koji dokazuje da vam je dozvoljen rad u SAD.
- Obnavljanje EAD: možete se prijaviti 120 dana pre isteka vašeg prvobitnog dokumenta.
- Zamena EAD: ovaj dokument zamenjuje izgubljeni, ukradeni, ili uništeni EAD.

Ko ima prava na EAD?

Određene kategorije kojima je potreban EAD obuhvataju (no nisu ograničene samo na njih): lica koja traže azil, izbeglice, studente koji traže određenu vrstu zaposlenja; podnosiocima zahteva za dobijanje statusa stalnog boravišta, osobe koje se prijavljuju za status privremene zaštite; verenci američkih državljana; i izdržavana lica stranih državnih zvaničnika. Molimo pogledajte obrazac I-765 (<http://www.uscis.gov/files/form/I-765.pdf>) za potpuni spisak kategorija koje se mogu prijaviti za odobrenje za rad kako bi im bio dozvoljen rad u SAD.

Ukoliko ste američki državljanin, nije vam potrebno odobrenje za rad.

Ukoliko ste lice sa zakonitim stalnim boravištem ili uslovnim stalnim boravištem, *ne* treba vam odobrenje za rad. Vaš kartica registraciju stranaca dokazuje da vam je dozvoljen rad u SAD.

Ukoliko vam je odobreno da radite za *određenog* poslodavca, kao što je strana vlada, *ne* treba vam odobrenje za rad. Vaš pasoš i obrazac I-94 (evidencija o dolascima-odlascima) dokazuju da vam je odobren rad u SAD. Molimo pogledajte 8 CFR 274a.12(b), gde ćete naći potpuni spisak kategorija koje *ne* treba da podnose zahtev za EAD.

Kako se prijaviti?

Možda se kvalifikujete da obrazac I-765 podnesete elektronskim putem. Molimo pogledajte uvod u elektronsko slanje USCIS obrazaca za više informacija o pravima, procedurama i uslovima: <http://www.uscis.gov/files/form/I-765instr.pdf>.¹

Useljeničke vize na osnovu zaposlenja

Zakon o imigraciji i državljanstvu godišnje odobrava minimum 140.000 useljeničkih viza na osnovu zaposlenja, koje se dele na 5 prioriternih kategorija. Za neke je potrebno dobiti saglasnost Američke uprave za rad i podneti zahtev Službi za državljanstvo i imigraciju u Upravi za unutrašnju bezbednost.

Zaposlenje prvog prvenstva (E1)

Prioritetni radnici dobijaju 28,6 posto godišnjeg limita. Svi prioritetni radnici moraju imati zvanični, imigracioni zahtev za strane radnike, koji se podnosi USCIS na obrascu I- 140. U okviru ove kategorije, postoje sledeće podgrupe:

- Pojedinci izuzetnih sposobnosti u oblasti nauke, umetnosti, obrazovanja, poslovanja, ili sporta. Lica iz ove kategorije moraju imati detaljnu dokumentaciju koja pokazuje nacionalno i međunarodno priznanje u stručnoj oblasti. Takvi podnosioci zateva ne moraju imati ponudu za određeni posao ukoliko ulaze u SAD radi nastavka bavljenja poslom iz oblasti iz koje poseduje izuzetne sposobnosti. Takvi podnosioci svoj zahtev predaju USCIS, a ne poslodavcu;
- Izuzetni, međunarodno priznati profesori i istraživači sa najmanje tri godine predavačkog ili istraživačkog iskustva. Saglasnost za rad nije potrebna za ovu grupu, ali budući poslodavac mora da da poslovnu ponuu i preda zahtev USCIS i;
- Određeni rukovodioci i direktori koji su zaposleni najmanje godinu dana u prethodne tri u prekookeanskoj filijali, matičnoj kompaniji, ili ogranku američkog poslodavca. Podnosilac zahteva mora dolaziti da radi u svojstvu rukovodioca. Za ovu grupu nije potrebna saglasnost o radu, ali budući poslodavac mora ponuditi posao i podneti zahtev USCIS.

Zaposlenje drugog prvenstva (E2)

Stručnjaci koji imaju visoke diplome, ili pojedinci izuzetnih sposobnosti u oblasti nauke, umetnosti i biznisa dobijaju 28,6 posto godišnjeg limita plus neiskorišćene vize pve kategorije. Svi podnosioci zahteva druge kategorije moraju imati saglasnost za rad dobijenu od Ministarstva za rad ili oznaku pripadanja listi A, ili da se za njih utvrdi da ispunjavaju uslove za neko od deficitarnih zanimanja koje u pilot informacionom programu tržišta rada. Ovde se traži ponuda zaposlenja i američki poslodavac mora podneti zahtev u ime podnosioca zahteva. Strana lica mogu zatražiti oslobođenje od dobijanja saglasnosti za rad ukoliko je to u državnom interesu, u tom slučaju strano lice podnosi zahtev uz dokaz da je njegovo zaposlenje u državnom interesu. Postoje dve podgrupe unutar ove kategorije:

1

<http://www.uscis.gov/portal/site/uscis/menuitem.5af9bb95919f35e66f614176543f6d1a/?vqnextoid=d502194d3e88d010VqNVCm10000048f3d6a1RCRD&vqnextchannel=1847c9ee2f82b010VqNVCm10000045f3d6a1RCRD>

- Stručnjaci sa višim diplomama (iznad diplome osnovnih studija) ili diplomom osnovnih studija i najmanje pet godina naprednog iskustva u struci;
- Osobe sa izuzetnim sposobnostima za umetnost, nauku i biznis. Izuzetna sposobnost znači posedovanje stručnog zvanja značajno iznad onog koje se obično sreće u datoj oblasti.

Zaposlenje trećeg prvenstva (E3)

Kvalifikovani radnici, stručnjaci sa diplomom osnovnih studija i drugi radnici dobijaju 28,6 posto godišnje granice, plus sve neiskorišćene vize za prvu i drugu kategoriju. Svi podnosioci zahteva za vizu treće kategorije moraju imati zvanični zahtev na obrascu I-140 koji je podneo budući poslodavac. Svi radnici ove kategorije moraju imati saglasnost o radu ili oznaku pripadanja listi A, ili dokaz da se kvalifikuju za jedno od deficitarnih zanimanja u okviru informativnog pilot programa tržišta rada. U okviru ove kategorije postoje tri podgrupe:

- kvalifikovani radnici su osobe koje mogu da obavljaju posao za koji je potrebno najmanje dve godine obuke ili iskustva;
- stručnjaci koji imaju diplomu osnovnih studija članovi su struke koja ima najmanje univerzitetsku diplomu bačelora;
- Ostali radnici su osobe koje mogu da popune mesta za koje je potrebno manje od dve godine obuke ili iskustva.

Zaposlenje četvrtog prvenstva (E4)

Posebne grupe imigranata dobijaju 7,1 posto godišnje kvote. Svi podnosioci zahteva moraju imati zvanični zahteva za specijalne migrante I-360, osim prekookeanskih radnika vlade SAD koji moraju koristiti obrazac DS-1884. Određeni supružnici i deca mogu biti pratnja ili se naknadno pridružiti nosiocu programa. Različiti tipovi posebnih imigranata koji postoje po zakonu o imigrantima navedeni su u nastavku:

- Izveštač u SAD zaposlen od strane Međunarodnog Biroa za izveštavanje (International Broadcasting Bureau of the Broadcasting Board of Governors);
- Crkveno lice;
- Određene kategorije radnika ili bivših radnika vlade SAD u inostranstvu;
- Radnici misije u Hong Kongu;
- Određene kategorije bivših radnika Kompanije Panama Canal ili Canal Zone Government;
- Određeni bivši radnici vlade SAD u Panama Canal Zone
- Određeni bivši radnici Kompanije Panama Canal ili Canal Zone Government 1.aprila 1979;
- 8A) Tumači i prevodioci iračke i afganistanske nacionalnosti koju su radili direktno sa oružanim snagama SAD ili pod nadležnošću Šefa misije kao tumači ili prevodioci za period od najmanje 12 meseci i ispunjavaju uslove. Ova grupa ima godišnju numeričko ograničenje od 500 viza kroz FY 08.
- Određeni diplomirani strani studenti medicine;
- Određeni penzionisani radnici međunarodne organizacije;
- Određeni supružnici preminulog radnika međunarodne organizacije;
- Štićenik suda za maloletnike (ne na osnovu porodične pripadnosti);
- Strano lice regutovano izvan SAD rade službe u oružanim snagama SAD ili lice koje je služilo kao dobrovoljac;
- Određeni penzionisani NATO-6 civili;
- Određeni preživeli supružnici preminulih NATO-6 civilnih radnika;
- Strani podnosilac zahteva za dobijanje saglasnosti za rad podnetog pre 11. septembra 2001, ukoliko je zahtev poništen usled terorističkog napada 11. septembra 2001.
- Određeni religijski radnici.

Zaposlenje petog prvenstva (E5)

Investitori koji otvaraju radna mesta dobijaju 7,1 posto godišnje kvote. Svi podnosioci zahteva moraju koristiti obrazac I-526, imigracioni zahtev podnet od strane stranog preduzetnika USCIS. Da biste se kvalifikovali, stranac mora da uloži između \$500.000 i \$1.000.000 u zavisnosti od stope zaposlenosti u datoj

geografskoj regiji, u komercijalno preduzeće u SAD koje stvara najmanje 10 novih radnih mesta sa punim radnim vremenom za državljane SAD, strance sa stalnim boravištem, ili druge zakonite useljenike, ne uključujući investitora i njegovu porodicu.

Saglasnost za rad

Osoba za čije je zanimanje potrebna saglasnost za rad mora imati unapred dogovoreno zaposlenje u SAD.

Saglasnost za rad za pojedince

Podnosilac zahteva mora da popuni obrazac ETA-750B Američke uprave za rad (izjavu o struci stranca) i pošalje ga budućem poslodavcu koji popunjava obrazac ETA-750A (zahtev za potvrdu zaposlenja za strano lice, ponuda posla).

Oznaka liste A

Uprava za rad napravila je listu zanimanja za koje je USCIS nadležna za davanje saglasnosti za rad. Lista A, grupa I, obuhvata fizioterapeute i bolničare. Lista A, grupa II obuhvata strance izuzetnih sposobnosti iz oblasti nauke i umetnosti (sem izvođačkih umetnosti). Da biste se prijavili za Listu A, poslodavac USCIS-u mora predati popunjen, neoveren obrazac ETA-750 u dva primerka uz zahtev I-140 .

Informativni pilot program tržišta rada

Zakon o imigraciji iz 1990 omogućava DOL da pokrene informativni pilot program tržišta rada koji definiše do 10 grupa deficitarnih zanimanja. Za stana lica koja se nalaze u okviru navedenih deficitarnih zanimanja, saglasnost za rad daje se za potrebe zahteva za imigraciju radi zaposlenja. USCIS pruža detaljnije informacije.

Zahtev

Svi imigranti koji planiraju da zahtev za vizu podnesu na osnovu zaposlenja u SAD moraju dobiti zvanični zahtev od USCIS. Ukoliko je to potrebno, daje se saglasnost za rad, i tada poslodavac može da podnese obrazac I-140 , zahtev za budućeg radnika useljenika, kod USCIS za odgovarajuću radnu kategoriju.

Nekvalifikovanost za vizu/otpisivanje

Imigracioni zakoni SAD u cilju zaštite zdravlja, dobrobiti i bezbednosti SAD zabranjuju izdavanje viza određenim podnosiocima zahteva. Primeri podnosioca zahteva kojima se viza mora uskratiti su: lica sa zaraznom bolešću, ili opasnim fizičkim ili mentalnim poremećajem; lica koja su počinila ozbiljna krivična dela; osobe koje su teroristi, subverzivna lica, članovi totalitarnih partija ili bivši nacistički ratni zločinci; lica koji su koristila nezakonita sredstva da bi ušla u SAD; ili lica koji se ne kvalifikuju za dobijanje državljanstva. Određeni bivši posetioci na razmeni moraju živeti dve godine u inostranstvu. Lekari koji nameravaju da se bave medicinom moraju da polože kvalifikacioni ispit pre dobijanja useljeničke vize. Ukoliko se ustanovi da podnosilac zahteva ne ispunjava uslove, konzularni službenik će mu pružiti savet o tome da li postoji mogućnost otpisivanja nekvalifikovanosti za dobijanje vize².

Sektori na tržištu rada koji se suočavaju sa manjkom radnika

Biro za statistiku rada je glavna služba federalne vlade za utvrđivanje činjenica na polju radne ekonomije i statistike: <http://www.bls.gov/>

Informacije o potencijalnim prilikama mogu se naći na: <http://www.bls.gov/oco/oco2003.htm>

² http://travel.state.gov/visa/immigrants/types/types_1323.html

Traženje posla

Job Search USA sadrži popis poslova širom SAD. Lica koja traže posao mogu to učiniti prema vrsti posla, gradu ili državi.

<http://www.jobsearchusa.org/>

Postoji još puno linkova za traženje posla, npr:

<http://www.careerbuilder.com/>

www.monster.com

<http://www.jobbankusa.com/>

Kvote

Prema Imigracionom zakonu SAD postoji više kategorija neuseljeničkih viza namenjenih osobama koje žele da privremeno rade u SAD. Za pojedine vrste viza postoje ograničenja u broju, koja su prikazana u zagradama u donjem delu teksta.

- H-1B viza odnosi se na osobe koje imaju usku stručnu specijalizaciju u oblastima koje zahtevaju teoretska i praktična znanja, zasnovana na specifičnom programu visokoškolskog obrazovanja. Za izdavanje ove vize traži se odobrenje Ministra za rad SAD (65.000). Ova viza takođe se koristi i u slučajevima međudržavne saradnje na istraživačkim i razvojnim projektima ili zajedničkim projektima, koje vodi Ministarstvo odbrane (100).
- H-1C viza odnosi se na bolničare iz inostranstva koji dolaze da bi pružali usluge nege u medicinski nedovoljno pokrivenim područjima na period od najviše tri godine. Zakon o pomoći bolničara u ugroženim područjima iz 1999 (NRDAA) produžen je na naredne tri godine i ističe 20. decembra 2009.
- H-2A viza odnosi se na privremene ili sezonske radnike koji rade u poljoprivredi.
- H-2B viza odnosi se na privremeni ili sezonski rad lica koja ne rade u poljoprivredi. Za ovu vizu traži se saglasnost Ministra za rad SAD (66.000);
- H-3 viza se odnosi na lica koja se upućuju u SAD na obuku, ali se ne odnosi na akademsku edukaciju, niti edukaciju u oblasti medicine. Ova viza takođe se koristi i za praktičnu edukaciju osoba koje rade sa hendikepiranom decom (50);
- L viza se odnosi na zaposlene u multinacionalnim kompanijama, koje poslodavac šalje na rad u američki ogranak kompanije. Osoba za koju se traži ova viza mora da ispuni uslov da je u poslednje tri godine, najmanje godinu dana provela u kontinuitetu na radu van SAD i da u američki ogranak, centralu, filijalu ili podružnicu dolazi da bi se angažovala u oblasti rukovođenja ili usko-stručnog znanja;
- O-1 viza se odnosi na osobe koje imaju izuzetne sposobnosti u oblasti nauke, umetnosti, obrazovanja, biznisa ili sporta, ili izuzetna dostignuća u oblasti filma ili televizije;
- O-2 viza se odnosi na osobe pratiocice imalaca O-1 vize, kojima treba da pomognu tokom umetničkih događaja i sportskih manifestacija;
- P-1 viza se odnosi na vrhunske sportiste, pojedinačne ili timske, kao i na članove međunarodno priznatih zabavljačkih grupa, (25.000);
- P-2 viza se odnosi na umetnike i zabavljače, koji program izvode na osnovu sporazuma o razmeni, po principu reciprociteta;
- P-3 viza se odnosi na umetnike i zabavljače, čiji je program jedinstven sa stanovišta kulture (isto kao za P-1); i
- Q-1 viza se odnosi na učesnike međunarodnih kulturnih programa razmene, koji za cilj imaju pružanje praktične obuke, zaposlenja, kao i razmenu istorijskog i kulturnog nasleđa i tradicionalnih vrednosti sa matičnom zemljom učesnika.

Da biste se smatrali neuseljenikom prema gore navedenim podelama budući poslodavac podnosioca zahteva ili zastupnik mora podneti obrazac I-129 (zahtev za neuseljeničke radnike) kod Američke Službe za državljanstvo i imigraciju(USCIS) u Službi za unutrašnju bezbednost. **Važna napomena: važno je da budući poslodavci podnesu zahtev što je ranije moguće (ali ne duže od 6 meseci pre započinjanja predloženog radnog odnosa) da bi bilo dovoljno vremena za obradu zahteva i vize. Ukoliko vam je potrebna brža obrada zahteva, pogledajte Premijum usluge obrađivanja**

na sajtu <http://www.uscis.gov>. Nakon odobrenja, poslodavcu ili zastupniku šalje se obaveštenje o delovanju, obrazac I-797, obaveštenje o odobrenom zahtevu. Međutim, I-797 više nije potreban za intervju podnosioca zahteva. Napominjemo da odobravanje zahteva nije garant za izdavanje vize podnosiocu zahteva za koga je utvrđeno da se nekvalifikuje prema odredbama Zakona o imigraciji i državljanstvu.

Za više informacija posetite:

http://travel.state.gov/visa/temp/types/types_1271.html

Za više informacija o zahtevima za H-1B1 posetite web adresu USCIS:

<http://www.foreignlaborcert.doleta.gov/h-1b.cfm>

Au-pair programi

<http://www.aupairinamerica.com/>

<http://www.aupairusa.org/>

<http://www.greataupair.com/support.cfm/topic/FAQ/faqID/50>

<http://usaupair.com/>

4. Imigracija radi školovanja

Uslovi ulaska i boravka za studente

Ukoliko u SAD idete prvenstveno iz turističkih razloga ali želite da idete na kratke studije koje ne traju duže od 18 sati nedeljno to biste mogli da učinite sa turističkom vizom. O tome se treba raspitati u ambasadi ili konzulatu SAD u svojoj zemlji.

Ukoliko vaše studije traju više od 18 sati nedeljno, potrebna vam je studentska viza. Molimo da pročitate ova obaveštenja o opštim informacijama o podnošenju zahteva za studentsku vizu F1 ili M1. Za dodatne studentske informacije, posetite, <http://educationusa.state.gov/>, sajt o obrazovanju u SAD koji je napravio State Department u cilju pružanja informacija o obrazovnim mogućnostima za osnovne i diplomatske studije, mogućnostima za učenike, finansijskoj pomoći, testiranju, upisu i još mnogo toga.

U većini zemalja studenti koji prvi put podnose zahtev za vizu moraju doći na razgovor. Međutim, svaka ambasada i konzulat određuju svoju politiku razgovora i procedure u vezi sa studentskim vizama. Studenti treba da posete sajtove ambasada ili pozovu telefonom za konkretna uputstva o podnošenju zahteva.

Imajte na umu da su u junu, julu i avgustu najveće gužve u većini konzularnih odeljenja, i da je najteže dobiti termin za razgovor u to vreme. Studenti unapred moraju isplanirati kako da izbegnu ponovne odlaske u ambasadu. U meri u kojoj je to moguće, studenti treba da ponesu sva dole tražena dokumenta, kao i sva ostala dokumenta koja mogu da potvrde njihovu povezanost sa lokalnim zajednicom.

Promene koje su nastale ubrzo nakon 11.septembra 2001, obuhvataju opsežnu reviziju procedura izdavanja koja je u toku budući da se odnose na državnu bezbednost. Važno je podneti zahtev za vizu mnogo pre vašeg datuma putovanja.

Kada treba podneti zahtev za studentsku vizu?

Studentima se preporučuje da se zahtev za vizu podnesu dosta unapred kako bi bilo dovoljno vremena za obradu. Konzularni službenik će možda morati da pribavi posebne dozvole u zavisnosti od tipa studija i državljanstva studenta. Za više informacija o podnosiocima zahteva za koje važe dodatni uslovi obrade pogledajte http://travel.state.gov/visa/temp/info/info_1300.html

Studentima se napominje da ambasade i konzulati mogu da izdaju studentsku vizu 120 dana ili u kraćem roku pre datuma upisa studija.

Šta su SEVIS i SEVP? Šta bi trebalo znati o tome?

Program studentske razmene (SEVP) napravljen je da pomogne Službi za unutrašnju bezbednost i State Departmentu da bolje prate školske i programe razmene i posetioce F, M i J kategorije. Informacije o studentima i posetiocima na razmeni čuvaju se u Informativnom sistemu o studentima i posetiocima na razmeni (SEVIS). SEVIS je sistem koji se održava na internetu i koji sadrži tačne i aktuelne informacije o studentima neuseljenicima (vize F i M), posetiocima na razmeni (viza J) i njihovim izdržavanim licima (F-2, M-2, i J-2). SEVIS omogućava školama i sponzorima programa da prenose obavezne informacije i najave događaja preko interneta, Službi za unutrašnju bezbednost i State Departmentu za vreme čitavog boravka studenta ili posetioca na razmeni u SAD. Posetite <http://www.ice.gov/sevis/index.htm> da biste ušli na Službu za unutrašnju bezbednost, Američka imigraciona i carinskoj za više informacija.

Šta je potrebno za podnošenje zahteva za studentsku vizu?

Kao deo zahteva za vizu obavezan je razgovor u konzularnom odeljenju ambasade za podnosioca zahteva između 14 i 79 godina. Vreme čekanja na razgovor se razlikuje, tako da se preporučuje blagovremeno prijavljivanje.

Svi podnosioci zahteva za studentsku vizu **moraju** da prilože:

- **Obrazac I-20A-B (potvrda o kvalifikovanosti za neuseljenički (F-1) studentski status – za akademske studije i studente jezika) ili obrazac I-20M-N (potvrdu o kvalifikovanosti za neuseljenički (M-1) studentski status – za studente struka).** Morate predati obrazac I-20 kreiran u SEVIS-u, koji vam je dala vaša škola. Vi i zvaničnik vaše škola morate potpisati obrazac I-20. Svi studenti, kao i njihovi supružnici i izdržavana lica, moraju da budu prijavljeni u SEVIS bazu, koja predstavlja internet sistem za čuvanje tačnih i aktuelnih podataka o studentima neuseljenicima i posetiocima na razmeni kao i njihovim izdržanim licima (vlasnici F/M-2 viza). Vaša škola je zadužena za unošenje vaših podataka na obrascu I-20 za studentsku vizu u SEVIS. Studenti će takođe morati da plate taksu SEVIS I-901 za svaki program studija. Pitanja u vezi sa programom razmene treba direktno postaviti sponzoru programa;
- Popunjen obrazac (za studente neuseljenike) **DS-156** i **DS-158**. Oba obrasca moraju biti popunjena i potpisana. Nekim podnosiocima takođe će se zatražiti da popune i potpišu obrazac DS-157. Poseban obrazac potreban je za decu, čak i kada se nalaze u roditeljskom pasošu. Obrazac **DS-156 "obrazac za elektronsku prijavu", mora biti od marta 2006.** Uđite na <http://evisaforms.state.gov/> da biste pristupili elektronskoj verziji DS-156.
- Važeći pasoš za putovanje u SAD sa rokom važnosti najmanje 6 meseci dužim od nameravanog perioda boravka u SAD.
- Jedna (1) fotografija 2X2
- Priznanica o plaćenju MRV taksi koja potvrđuje uplatu takse za podnošenje zahteva za vizu, taksu za izdavanje vize ukoliko se traži i odvojeni priznanicu o plaćenju taksu SEVIS I-901. Dok svi podnosioca zahteva za F vizu moraju da plate MRV taksu, uključujući i izdržavana lica, samo F-1 nosioci zahteva plaćaju SEVIS taksu.

Svi podnosioci zahteva **moraju biti spremni** da prilože:

- Transkripte i diplome sa ustanova koje su prethodno pohađali;
- Rezultate sa standardizovanih testova koje traži obrazovna ustanova kao što su TOEFL, SAT, GRE, GMAT i sl.
- Finansijski dokaz koji potvrđuje da vi ili vaši roditelji koji vas finansiraju imaju dovoljno sredstava da pokriju školarinu i troškove života tokom trajanja studija.

Podnosioci zahteva sa izdržanim licima takođe **moraju** da prilože:

- Dokaz o srodstvu-vezi studenta sa supružnikom i/ili decom (npr. izvod iz matične knjige rođenih i venčanih);

- Preporučuje se da se porodice u isto vreme prijave za F-1 i F-2 vize. Ukoliko se supružnik ili deca moraju kasnije prijaviti odvojeno, treba da ponesu kopiju pasoša vlasnika studentske vize, uz sva ostala potrebna dokumenta.

Za više informacija posetite:

http://travel.state.gov/visa/temp/types/types_1268.html

Stipendije za osnovne i postdiplomske studije

Finansiranje visokog obrazovanja nije lak zadatak, kao što ste verovatno i samii uverili. Postoji veliki broj resursa koji vam u tome mogu pomoći; npr, <http://educationusa.state.gov/centers/> sadrže aktuelne informacije o određenom broju stipendija. Takođe možete posetiti: http://scholarships.goabroad.com/index.cfm?utm_id=SCH3.

Više od dve trećine stranih studenta koriste sredstva sa svojih privatnih i računa svojih porodica kao primarni izvor finansiranja svog obrazovanja. Samo 20 posto stranih studenata dobija veći deo svojih sredstava za obrazovanje od američke više škole ili univerziteta.

Mali broj američkih viših škola, univerziteta i programa engleskog jezika dodeljuje *delimične stipendije* stranim studentima. Kriterijumi i politika dodeljivanja razlikuju se u svakoj ustanovi. Za detalje se obratite školi koja vas zanima i objasnite svoju situaciju. Ali budite spremni: strani studenti su izrazito takmičarski natrojeni!

Spisak vodećih univerziteta i viših škola

<http://www.usuniversities.com/search.cfm>

Programi za strane studente

Fulbright Program za strane studente

Glavni oslonac zalaganja američke javne diplomatije, **Fulbright program za strane studente** dovodi državljane drugih zemalja u SAD na master ili doktorske studije na američkim univerzitetima i drugim odgovarajućim ustanovama. Ovaj program je doveo neke od svetskih najvećih umova na američke fakultete i pružio im uvid u američko društvo i vrednosti.

<http://www.iie.org/Template.cfm?section=Fulbright1>

Akadska godina u Americi (AYA)

Program Fondacije AIFS jedan je od najvećih i najuglednijih programa razmene za srednjoškolce u SAD.

<http://www.academicyear.org/>

5. Boravište

Stalno boravište ("Zeleni karton")

"Zeleni karton" daje vam zvanični useljenički status (zakonito stalni boravište) u SAD. Za više informacija posetite: <http://www.uscis.gov/greencard>

Zahtev za zeleni karton možete podneti u sledećim okolnostima:

- **Zakonita Imigracija na osnovu Zakona o porodičnom pravu (LIFE)**
- **Dobijanjem trajnog boravišta dok ste u SAD:** kada i zvanično postanete imigrant i bude poznat broj raspoloživih useljeničkih viza, ukoliko ste već u SAD možete podnet zahtev za prelazak

na status stalnog boravišta (ako ste izvan SAD bićete obavešteni da odete u lokalni konzulat SAD da biste popunili zahtev za useljeničku vizu.)

- **Useljenje na osnovu DV lutrije** : vlada SAD izdaje 55.000 zelenih kartona godišnje putem DV programa poznatijeg kao izvlačenje zelenog kartona. Podnosioci zahteva biraju se nasumično putem kompjuterskih programa. Ukoliko bude izabran, nosilac programa, supružnik ili dete do 21 godine koje nije u braku imaće priliku da podnese zahtev za odobravanje stalnog boravišta u SAD. Za više informacija posetite: <http://www.usagcls.com/>
- **Useljenje na osnovu zaposlenja**: pogledajte odeljak 3 u gornjem delu teksta – kada bude poznat broj raspoloživih useljeničkih viza na osnovu zaposlenja, možete podneti zahtev za stalni boravak
- **Useljenje preko člana porodice** – pogledajte odeljak 7 u nastavku teksta – nakon što broj raspoloživih useljeničkih viza na osnovu spajanja porodica bude poznat, možete podneti zahtev za stalni boravak
- **Useljenje na osnovu odredbi o "registraciji" iz Zakona o imigraciji i državljanstvu**: If you have been present u Sjedinjene Državesince January 1, 1972, you may be eligible for the "registry" provisions of our immigration laws which would allow you to obtain lawful permanent residence even if you are illegally u Sjedinjene Državenow, or if you initially entered the U.S. illegally Ukoliko ste bil u SAD od 1. januara 1972. možete se kvalifikovati za odredbe o registraciji što bi vam omogućilo dobijanje trajnog zakonitog boravišta čak i ako trenutno nezakonito boravite u SAD, ili ukoliko ste prvobitno nezakonito ušli u SAD.
- **Useljenje na osnovu ulaganja**: Status trajnog boravka na osnovu EB-5 kvalifikovanosti (pogledajte odeljak 3 u prethodnom delu teksta "Zaposlenje petog prvenstva") odnosi se na investitore, bilo da dolaze sami ili u pratnji supružnika ili dece koja nisu u braku. Stranci koji se kvalifikuju po ovom osnovu su pojedinci koji su uložili – ili sada aktivno učestvuju u procesu ulaganja – traženi kapital u komercijalno preduzeće koje su osnovali. Oni moraju da dodatno pokažu da će ovo ulaganje doprineti privredi SAD i stvoriti zatevani broj radnih mesta sa punim radnim vremenom za kvalifikovana lica u SAD.

6. Procedura dobijanja azila

Svake godine hiljade ljudi dođe u SAD tražeći zaštitu od progona ili straha od progona na osnovu rase, verske, nacionalne pripadnosti ili pripadnosti pojedinoj društvenoj grupi ili političkoj opciji. Licima koja se kvalifikuju za azil odobrava se ostanak u SAD.

Za razliku od američkog izbegličkog programa, koj pruža zaštitu izbeglicama dovodeći ih u SAD radi ponovnog naseljavanja, američki program za dobijanje azila pruža zaštitu priznatim izbeglicama koje se već nalaze u SAD ili traže ulazak u SAD na tački ulaska. Lica koja traže azil mogu podneti zahtev za dobijanje azila u SAD bez obzira na zemlju iz koje potiču. Ne postoje kvote koje propisuju broj osoba kojima se azil može odobriti na godišnjem nivou (izuzev pojedinaca čiji se zahtevi isključivo zasnivaju na progonu zbog pružanja otpora prinudnim merama kontrolisanja stanovništva).

Postupak

Lice koje traži azil stiže u SAD

Lice koje traži azil u opštem lučaju kvalifikuje se za traženje azila pod INA § 208(a) ukoliko dolazi ili je već fizički prisutno u SAD i podnosi zahtev u roku od jedne godine nakon dolaska u SAD ili se utvrdi da za njega važe druga pravila.

Lice koje traži azil prijavljuje se za azil

Lice koje traži azil podnosi obrazac I-589, *Zahtev za azil i obustavljanje uklanjanja iz zemlje*, kod nadležnog Centra u roku od jedne godine od poslednjeg dolaska u SAD (ukoliko se ne primenjuje izuzetak).

Podnosiocu zahteva uzima se otisak prstiju i sprovodi provera prošlosti

Podnosioci zahteva između 14 i 79 godina dobijaju obaveštenje od Uslužnog centra da odu u Centar za podršku zahtevima ili ovalašćenu službu policije da bi im se uzeli otisci prstiju.

Podnosilac zahteva dobija obaveštenje o razgovoru

U većini slučajeva, podnosilac zahteva dobija obaveštenje u kome je naveden datum, mesto i vreme razgovora za azil u roku od **21 dana** nakon slanja popunjenog obrasca I-589 u uslužni centar.

Službenik za azil sprovodi razgovor sa podnosiocem zahteva

Službenik sprovodi razgovor sa podnosiocem zahteva:

- U jednoj od osam kancelarija koje se nalaze u Arlingtonu, Virdžinija; Čikagu, Illinois; Hjustonu, Texas; Los Anđelesu, Kalifornija; Majamiju, Florida; Njuarku (Lindhurst), Nju Džersi; Njujorku (Rosedale), država Njujork; i San Francisku, Kalifornija – ili
- okružnoj kancelariji

U većini slučajeva razgovor se obavlja u roku od **43 dana** nakon datuma podnošenja zahteva.

Službenik za azil odlučuje da li se lice kvalifikuje i nadzorni službenik preispituje odluku

Službenik za azil odlučuje da li se podnosilac zahteva:

- uklapa u definiciju izbeglice po INA § 101(a)(42)(A), i
- da li mu je zabranjeno odobravanje azila po INA § 208(b)(2).

Nadzorni službenik za odobravanje azila preispituje odluku službenika za azil da bi ustanovio da li je u skladu sa zakonom.

Podnosilac zahteva dobija odluku

U većini slučajeva podnosilac zahteva vraća se u kancelariju da bi preuzeo odluku **dve nedelje** nakon obavljenog razgovora.

Generalno podnosilac zahteva dobija odluku **60 dana** nakon datuma podnošenja zahteva.

Za detaljnije informacije o odobrenom azilu pogledajte Priručnik o procedurama odobravanja azila.³

7. Spajanje porodica

Spajanje porodica je najveći od četiri glavna načina na koji se pojedinci kvalifikuju za ulazak i „zakonito stalno boravište“ u SAD.

Podnosioci zahteva za „zakonito stalno boravište“ u SAD uglavnom ulaze kroz jedan od ova četiri kanala. Spajanje porodica je najveći od ovih kanala i na taj način se godišnje odvija otprilike dve trećine od ukupne trajne imigracije u SAD.

U okviru spajanja porodica, postoje **dve široke pod-kategorije: 1) direktni rođaci državljana SAD i 2) porodična sponzorstva na osnovu kategorija prvenstva.**

Direktni rođaci državljana SAD

Za ovu kategoriju ne postoji ograničenje u broju. Broj useljenika koji dolazi na ovaj način obično u marginalnoj meri, utiče na broj mesta koje su namenjena imigrantima koji ulaze putem druge vrste ulaska, i to kroz porodična sponzorstva prema kategorijama prvenstva. Da bi rođaci mogli da vas sponzorišu radi imigracije u SAD, moraju da ispune sledeće uslove:

³

<http://www.uscis.gov/portal/site/uscis/menuitem.eb1d4c2a3e5b9ac89243c6a7543f6d1a/?vqnextoid=3a82ef4c766fd010VqnVCM1000000ecd190aRCRD&vqnextchannel=3a82ef4c766fd010VqnVCM1000000ecd190aRCRD>

- Moraju biti državljani ili imati zakonito stalno boravište u SAD i biti u mogućnosti da prilože dokumentaciju u prilog tome
- Moraju da dokažu da mogu da vas izdržavaju sa 125% iznad dozvoljene granice siromaštva, popunjavajući izjavu o izdržavanju.

Koji se rođaci mogu sponzorirati kao imigranti zavisi od toga da li je sponzor državljanin SAD ili ima zakonito stalno boravište.

- Ukoliko je sponzor državljanin SAD, može podneti zahtev za sledeće rođake koji su strani državljani i žele da imigriraju u SAD
 - suprug ili supruga
 - dete ispod 21 godine koje nije u braku
 - sin ili ćerka preko 21 godine koji nisu u braku
 - sin ili ćerka koji su u braku bez obzira na godine
 - brat ili sestra, ukoliko sponzor ima najmanje 21 godinu, ili
 - roditelj, ukoliko sponzor ima najmanje 21 godinu.
- ukoliko je sponzor lice koje ima zakonito stalno boravište može podneti zahtev za sledeće rođake strane državljanine radi imigracije u SAD:
 - Suprug ili supruga ili
 - Sin ili ćerka bilo kog uzrasta koji nisu u braku.

U svakom slučaju, sponzor mora biti u stanju da dokaže srodstvo.

Porodično Sponzorstvo prema kategorijama prvenstva

Ukoliko želite da se doselite kao rođak državljanina SAD ili lica sa stalnim zakonitim boravištem, morate dobiti broj useljeničkih viza za kategoriju prvenstva u koju spadate.

Osobe koje žele da postanu imigranti svrstavaju se u kategorije na osnovu sistema prvenstva. Direktni rođaci američkih državljanina koji uključuju roditelje, supružnike i decu ispod 21 godine koja nisu u braku, ne moraju da čekaju na odobrenje broja useljeničkih viza nakon što USCIS odobri zahtev podnet u njihovo ime. Broj useljeničke vize im se odmah dodeljuje. Rođaci iz ostalih kategorija moraju čekati na broj useljeničke vize prema prvenstvu. Porodično sponzorstvo sistema prvenstva podrazumeva ograničenje u broju kategorija:

- Prvo prvenstvo: Sinovi i kćeri državljanina SAD koji su punoletni (preko 21 godine) i koji nisu u braku
- Drugo prvenstvo: (i) supružnici i njihova deca koja nisu u braku (ispod 21 godine) i (ii) sinovi i kćeri koji nisu u braku, deca stranca sa stalnim boravkom u SAD ("vlasnici zelenog kartona")
- Treće prvenstvo: Sinovi i kćeri koji su u braku, a deca su državljanina SAD.
- Četvrto prvenstvo: braća i sestre punoletnih državljanina SAD.

Nakon što USCIS dobije vaš zahtev za vizu (obrazac I-130, zahtev za rođake stranaca), on će biti odobren ili odbijen. USCIS obaveštava osobu koja je podnela zahtev za vizu ako je zahtev odobren. USCIS će onda poslati odobreni zahtev Nacionalnom centru za vize pri State Departmentu, gde on ostaje dok se ne dobije broj raspoloživih useljeničkih viza. Centar će obavestiti stranog državljanina kada se zahtev za vizu primi i opet kada stigne broj useljeničkih viza. Ne morate kontaktirati Nacionalni centar za vize, ukoliko ne promenite adresu ili dođe do promene vaše lične situacije, ili situacije vašeg sponzora, što se može odraziti na kvalifikovanost za imigracionu vizu, kao što je dostizanje punoletstva od 21 godine, brak, razvod, ili smrt supružnika.

Za više informacija posetite:

<http://www.migrationinformation.org/USfocus/display.cfm?ID=122 - 2>

http://www.lwvlacrosse.org/files/immigrationstudy_familyreunification_hatch.pdf

Postupak podnošenja zahteva

Državljeni SAD ili lica sa stalnim zakonitim boravištem pokreću sponzorstvo za člana porodice koji ispunjava uslove popunjavanjem zahteva za useljeničku vizu u njihovo ime i dostavlja ga poštom ili nadležnom uslužnom centru Američke službe za državljanstvo i imigraciju (USCIS).

Teoretski, ukoliko su sva potrebna dokumenta i takse pravilno priložene uz zahtev, USCIS može odobriti zahtev za vizu u roku od nekoliko meseci. S druge strane, duga odlaganja u obradi zahteva su stalna pojava zbog masivnih zaostalih poslova.

8. Sistem zdravstvene zaštite

SAD ima dva velika programa zdravstvenog osiguranja namenjenih migrantima, Medicaid i Državni program za osiguranje dece (SCHIP).

Medicaid

<http://www.cms.hhs.gov/home/medicaid.asp>

Medicaid je namenjen samo određenim pojedincima sa niskim prihodima i porodicama koje spadaju u grupu koju priznaje federalni i državni zakon. Medicaid ne isplaćuje novac vama; umesto toga on šalje novac direktno ustanovama koje pružaju zdravstvene usluge. U zavisnosti od pravila države članice u kojoj boravite, takođe može biti zatraženo da platite mali deo troškova (ko-uplata) za neke lekarske usluge. ("Medicaid - ukratko 2005" može se preuzeti na dnu strane).

Medicaid je program koji sprovodi država i svaka država članica određuje svoje smernice koje se tiču kvalifikovanosti i usluga. Za više informacija, pogledajte linkove sa tim u vezi na adresi CMS na dnu web strane.

Mnoge grupe ljudi osigurane su preko Medicaida. Čak i u okviru ovih grupa moraju se ispuniti određeni uslovi. Oni uključuju godine, da li se radi o trudnici, osobi koja je hendikepirana, slepa, ili stara; vaše prihode i imovinu (kao što su računi u banci, nekretnine, i druga imovina koje se može prodati za novac); i da li ste državljanin SAD ili ste **imigrant kome je odobren ulazak**. Pravila za obračunavanje vaših prihoda razlikuju se od države do države i od grupe do grupe. Postoje posebna pravila za one koji žive u staračkim domovima i za hendikepiranu decu koja žive kod kuće.

Vaše dete može se kvalifikovati za osiguranje ukoliko je državljanin SAD ili **imigrant kome je odobren ulazak**, čak i ukoliko vi to niste (ipak, postoji petogodišnje ograničenje koje se primenjuje za lica sa zakonitim stalnim boravištem). Kvalifikovanost za decu zasniva se na statusu deteta, ne roditelja. Takođe, ukoliko nečije dete živi s vama, dete se može kvalifikovati čak ukoliko vi ne, budući da se vaši prihodi i sredstva ne uzimaju u obzir.

Za Medicaid se treba prijaviti ukoliko su vam prihodi mali i uklapate se u profil kvalifikovanih grupa. (Čak i ukoliko niste sigurni da li ispunjavate uslove, a vi ili nekom u vašoj porodici je potrebna zdravstvena zaštita, treba se prijaviti za Medicaid da bi stručni radnik u vašoj državi izvršio procenu vaše situacije.)

SCHIP (Državni program dečjeg zdravstvenog osiguranja)

<http://www.cms.hhs.gov/home/schip.asp>

SCHIP je unapređeni program posredstvom koga federalna vlada spaja fondove sa državama da bi proširila zdravstveno osiguranje za decu. Program sprovode države članice. U okviru širokih federalnih smernica, svaka država određuje izgled svog programa, grupe koje se kvalifikuju, pakete nadokanda, nivo uplata za osiguranje, i administrativne i operativne procedure. SCHIP zbrinjava oko 5 miliona dece pružajući osiguranje deci koja ne ispunjavaju uslove za Medicaid i pokriva roditeljsku brigu **bez obzira na imigracioni status**.

Nakon usvajanja Zakona o ličnoj odgovornosti i mogućnostima za rad i usklađivanje (PRWORA) iz 1996, broj imigranata koji se kvalifikuju za Medicaid i SCHIP je drastično smanjen. PRWORA obuhvata "petogodišnju zabranu" koja zabranjuje zakonitim imigrantima da primaju Medicaid i SCHIP za vreme prvih pet godina boravka u SAD. Druga ograničenja koje PRWORA sadrži odvratile su zakonite migrante da učestvuju u Medicaid i SCHIP programu.

9. Sistem socijalnog osiguranja

Socijalno osiguranje je skoro univerzalni penzioni program za Amerikance, preko koga oko 92% ljudi preko 65 godina primaju nadoknade. Oko 156 miliona Amerikanaca plaća poreze za socijalno osiguranje a oko 47 miliona prima mesečne nadoknade.

Radnik može da ostvaru pravo na primanje prevremene penzije sa 62 godine i 6 meseci i punu penziju sa 65 godina i 6 meseci. Godine za punu penziju se postepeno povećavaju i dostići će 67 godina za one koji su rođeni 1970. godine naovamo.

Maksimalni iznos nadoknade za radnika koji se penzionisao januara 2005 je \$1.939 mesečno.

Socijalno osiguranje finansira se kroz porez na zaradu radnika do \$90.000 godišnje (brojka iz 2005. godine; povećava se svake godine). Radnik i poslodavac plaćaju svako po 6,2% poreza, u ukupnom iznosu od 12,4%.

Američka uprava (<http://www.ssa.gov/immigration/>) za socijalno osiguranje upravlja američkim programima za socijalno osiguranje. Uprava za socijalno osiguranje (SSA) smislila je novi postupak za lica koja nisu državljani SAD za prijavljivanje za broj kartona socijalnog osiguranja kao deo imigracionog procesa (<http://www.ssa.gov/ssnvisa/>). Danas osobe koje imaju 18 i više godina i podnose zahtev za useljeničku vizu kod američkog State Departmenta mogu da se prijave za karton sa brojem zdravstvenog osiguranja u isto vreme.

10. Stanovanje

Korisni linkovi za traženje stanova:

<http://www.hud.gov/>

<http://www.ushousing.com/>

<http://www.censusbureau.biz/hhes/www/housing.html>

http://www.welcometousa.gov/Healthcare_families/Housing.htm

11. Priznavanje diploma

Ne postoji isključivo jedan organ u SAD koji je nadležan za priznavanje stranih diploma i drugih kvalifikacija. Međunarodni sporazumi i praksa u američkom obrazovnom sistemu i na tržištu rada priznaju postojanje tri nadležna organa za pitanja priznavanja:

- **Prijemna škola ili višeškolska ustanova**, za studente koji žele da studiraju u SAD i koji prilažu akreditivne ili kvalifikacione dokumente koje su stekli u inostranstvu;
- **Poslodavac koji angažuje radnika**, za lica koji traže zaposlenje i koja prilažu diplome i druge kvalifikacione dokumente stečene u inostranstvu; i

- **Državni ili teritorijalni licencni odbori**, za lica koja žele da se bave regulisanim zanimanjima u nadležnosti SAD i koji prilažu diplome i druge kvalifikacije stečene u inostranstvu.

Veliki broj, ako ne i većina navedenih nadležnih organa, zavise od preporuka o stručnoj uporedivosti koje pripremaju **službe za evaluaciju akreditiva**. Službe za evaluaciju akreditiva su nezavisne organizacije koje vrše analizu ne-američkih kvalifikacija i izdaju preporuke o tome kako se neka kvalifikacija može uporediti sa sličnom kvalifikacijom ili nizom kvalifikacija u američkom obrazovnom sistemu, tržištu rada ili zanimanjima. Procene akreditiva razlikuju se u ceni u zavisnosti od složenosti analize i količine dokumentacije, i troškove obično snosi pojedinac, a ponekad i poslodavac.⁴

12. Službe za podršku migrantima

Organizacije za pružanje odbrane i pravnu pomoć:

Nacionalni imigracioni forum

<http://www.immigrationforum.org/>

Nacionalni imigracioni forum nastoji da neguje i uspostavi američku tradiciju kao nacije imigranata. Forum zagovara javnu politiku koja prima imigrante i izbeglice i koja je pravična i pruža podršku.

Ljudska prava na prvom mestu

<http://www.humanrightsfirst.org/>

Amnesty International

<http://www.amnestyusa.org/>

Gotham Gazette

<http://www.gothamgazette.com/immigrants/>

Stranica o imigraciji ovog nedeljnog časopisa koji objavljuje Fondacija udruženja građana sadrži vesti i linkove ka mnogim lokalnim, regionalnim i nacionalnim imigracionim organizacijama.

Projekat sindikata američkih građanskih sloboda o imigracionim pravima

<http://www.aclu.org/issues/immigrant/hmir.html>

Vesti, obaveštenja o sudskim postupcima i zakonodavstvu u pripremi i opšti linkovi prema mnogim organizacijama.

Nacionalni imigracioni projekat nacionalnog udruženja advokata

<http://www.nationalimmigrationproject.org/>

NIP je mreža advokata, studenata prava, zatvorskih advokata i pravnih radnika koji rade na obustavljanju nezakonite imigracione prakse, priznavanju doprinosa imigranata ovoj zemlji, unapređivanju pravične imigracione prakse i širenju građanskih i ljudskih prava za sve imigrante.

Građani i imigranti za jednaku pravdu

<http://www.ciej.org/>

CIEJ je koalicija američkih porodica/podrobnica sa zakonitim boravištem koji su trajno razdvojene zbog zakona o imigraciji iz 1996.

Borbena grupa za imigraciona prava lezbejki i gej muškaraca

<http://www.lgirtf.org/>

Nacionalna organizacija koja se bave negativnim uticajem važećeg imigracionog zakona SAD na bi-seksualne parove državljanke SAD, imigrante sa HIV/AIDS-om i lica koja traže azil na osnovu seksualne orijentacije.

⁴ <http://www.ed.gov/about/offices/list/ous/international/usnei/us/edlite-visitus-forrecoq.html>

Nacionalna mreža za prava imigranata i izbeglica

<http://www.nnirr.org/>

NNIRR je nacionalna organizacija lokalnih udruženja i imigracionih, izbegličkih, društvenih, verskih, radnih organizacija i organizacija za građanska prava.

Uslužne organizacije:

Američko udruženje imigracionih pravnika (AILA)

<http://www.aila.org/>

AILA je nacionalna komora sa preko 7.000 advokata koji se bave imigracionim zakonom ili ga predaju kao predmet.

Katolička mreža za zakonitu imigraciju (CLINIC)

<http://www.cliniclegal.org/>

1988 godine Američka Konferencija katoličkih biskupa (USCBB) osnovala je CLINIC kao pravno posebnu 501(c)(3) organizaciju za pružanje svih vrsta pravnih i ne-pravnih usluga pomoći katoličkim humanitarnim organizacijama i biskupijskim programima legalne imigracije.

Opšte informacije za imigrante:

Nedeljnik za imigrante: portal o imigraciji

<http://www.ilw.com/>

ILW.com sebe opisuje kao "sve-na-jednom-mestu" stranicu koja sadrži vesti, mišljenja, usluge i informacije o imigraciji.

Američki imigracioni resursi

<http://www.immigration-usa.com/resource.html>

Ovaj sajt kojim upravljaju Saradnici za imigracionu tehnologiju sadrži linkove prema referentnim materijalima i materijalima za samopomoć i spiskovima advokata, savetnika i organizacija.

Američki centar za imigraciju

<http://www.us-immigration.com/>

Američki centar za imigraciju nastoji da pruži rešenja za imigraciju i naturalizaciju kroz čitav niz proizvoda i usluga u vezi sa imigracijom, naturalizacijom i državljanstvom, sa posebnom pažnjom usmerenom na vize, stalni boravak i zelene kartone, lutrije i državljanstvo.

Kancelarije IOM u SAD:

MRF Vašington (Severna Amerika i Karipska ostrva)

Međunarodna organizacija za migracije

Ulica 1752 N, NW Apartman 700

Vašington 20036

Regionalni predstavnik: G-din Richard R. SCOTT

Jedinica za administrativnu podršku: Sedište

Telefon+1 202 862.1826

Mobilni +1 202 246-0184

Fax +1 202 862.1879

E-mail mrfwashington@iom.int

Web site: www.iom.int/unitedstates

SLM Njujork - Posmatrač

Misija pri UN

Posmaračka misija pri UN

Međunarodna organizacija za migracije

122 East 42nd Street, Apartman 1610

Zgrada Chanin

Njujork, Njujork 10168-1610- SAD
Stalni posmatrač g-din Luca DALL'OGGIO
Telefon+1 212 681.7000 ext. 200 & 202
Fax +1 212 867.5887
E-mail unobserver@iom.int, dalloglio@iom.int

Njujork - Operacije
Međunarodna organizacija za migracije
122 East 42nd Street, Apartman 1610
Zgrada Chanin
Njujork, Njujork 10168-1610
Šef misije g-din Charles GRAY
Telefon+1 212 681.7000
Službeni mobilni +1 914 424 29 38
Fax +1 212 867.5887
E-mail iomnewyork@iom.int

13. Sticanje državljanstva

Državljanstvo je jedan od najželjenijih darova i najvažnija povlastica koje USCIS može da da. Većina ljudi postaju američki državljani na dva načina:

- Rođenjem,
- Naturalizovanjem.

Rođenjem

Bilo u okviru granica SAD ili od roditelja državljana SAD.

Naturalizovanjem

Naturalizovanje je proces kojim se američko državljanstvo daje stranom državljaninu nakon što on ispuni uslove koje propisuju Kongres i Zakon o imigraciji i državljanstvu (INA).

Opšti uslovi za administrativnu naturalizaciju uključuju:

- period kontinuiranog boravka i fizičkog prisustva u SAD;
- boravak u određenom okrugu USCIS pre podnošenja zahteva;
- sposobnost čitanja, pisanja i govorenja engleskog jezika;
- poznavanje i razumevanje američke istorije i vladavine;
- lice mora biti uzorni građanin koji poštuje zakone;
- pridržavanje principa Ustava SAD; i
- povoljan stav prema SAD.

Sva lica koja ponose zahtev za naturalizaciju moraju dokazati da su uzorni građani, privrženost i povoljan stav. Ostali uslovi za naturalizaciju mogu se modifikovati ili otpisati za određene podnosiocje zahteva, kao što su supružnici američkih državljana. Podnosioci zahteva trebalo bi da pogledaju materijal pod linkovi u vezi sa ovim pitanjima i pažljivo pročitaju uputstva za podnošenje zahteva N-400 pre prijave.

Napomena: Nedavne promene u imigracionom zakonu i postupcima USCIS-a olakšavaju američkom vojnom osoblju da se naturalizuje (pogledajte informacije o naturalizaciji za vojno osoblje).

Razgovori za naturalizaciju obavljaće se subotom, nedeljom i nakon radnog vremena radnim danima

U fiskalnoj 2007.godini, USCIS je primio značajno povećani broj zahteva za naturalizaciju. Da bi se pozabavio ovim povećanjem, USCIS je produžio radno vreme i angažovao dodatno osoblje kako bi ove zahteve dovršio u okviru vremena predviđenog za obradu zahteva.

Kao deo ovih napora, mnogi podnosioci zahteva za naturalizaciju dobiće obaveštenje o razgovoru koji će biti zakazan nakon uobičajenog radnog vremena radnim danima, ili u subotu ili nedelju u kancelariji USCIS gde se zahtev obrađuje. Ovaj razgovor je veoma važan, i podnosioci bi trebalo da se potrude da se pojave na zakazani razgovor jer se i dalje primenjuje politika USCIS o ponovnom zakazivanju (propuštenog razgovora). Molimo da proučite obaveštenje o terminu razgovora za dodatne informacije o terminu i politici ponovnog zakazivanja.

Napomena: Neki razgovori za naturalizaciju biće održani u kancelariji za azil u okviru nadležnosti kancelarije USCIS koja obrađuje zahtev.

Državljanstvo dece

Četrnaesti amandman Ustava SAD garantuje državljanstvo na rođenju skoro svim licima rođenim u SAD ili na teritorijama pod pravnom nadležnošću SAD, po principu *jus soli*. Određene osobe rođene u SAD, kao što su deca stranih šefova država ili deca stranih diplomata ne dobijaju američko državljanstvo po principu *jus soli*.

Određena lica rođena izvan SAD su državljanici po rođenju zahvaljujući svojim roditeljima po principu *jus sanguinis* (po kome je zemlja državljanstva deteta ista kao zemlja državljanstva roditelja). Američki Kongres nadležan je za sprovođenje zakona kojima se određuje principi prenošenja državljanstva od roditelja koji je/koji su američki državljanici(n) prema principu *jus sanguinis*. Ovi zakoni nalaze se u okviru Zakona o imigraciji i državljanstvu.

Pored toga, svake godine, mnogi ljudi usvajaju decu koja dolaze izvan granica SAD. Zakon o državljanstvu deteta (CCA) iz 2000.godine daju takvoj deci mogućnost da automatski postanu državljanici SAD kada imigriraju u SAD.

<http://www.uscis.gov/citizenship> pružiće vam informacije o različitim načinima sticanja državljanstva.

14. Ostale važne kontakt informacije

Ambasada Albanije u SAD

Adresa: 2100 S Street, NW, Vašington 20008

Tel.: (202) 223-4942

Fax: (202) 628-7342

E-mail: info@albanianAmbasada.org

Website: <http://www.albanianAmbasada.org/>

Ambasada of Bosne i Hercegovine u SAD

Adresa: 2109 E Street, NW, Vašington, D.C. 20037 SAD

Tel.: (1 202) 337-1500

Fax: (1 202) 337-1502

E-mail: info@bhAmbasada.org

Ambasada Hrvatske u SAD

2343 Massachusetts Ave., NW 20008-2803 Vašington, Sjedinjene Države

Tel.: +1-202-588-5899

Fax: +1-202-588-8937, +1-202-588-8936

E-mail: public@croatiaemb.org
Website URL: www.croatiaemb.org

Ambasada Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije u SAD

2129 Wyoming Avenue N.W. 20008 Vašington DC
Tel: 202-667-0501
Fax: 202-667-2131
E-mail: usoffice@macedonianAmbasada.org

Ambasada Srbije u SAD

Adresa: 2134 Kalorama Rd., NW, Vašington, DC 20008
Tel.: (202) 332 0333 ext: 103, 209
Fax: (202) 332 5974
Web site: <http://www.serbiaembusa.org>
E-mail: consular@serbiaembusa.org

Ambasada Crne Gore u SAD

Vlada Crne Gore otvorila je ambasadu u Vašingtonu i Konzulat u Njujorku. Ambasada Crne Gore trenutno nema web adresu ali ambasadu možete naći u Vašingtonu na broj (202) 234-6108 za važeće informacije o vizama.

Ambasada Kosova u SAD

Kosovo još uvek nema ambasadu/kancelariju za vezu u drugim zemljama (očekivani datum je nakon jula 2008.)

State Department SAD

Glavna adresa: State Department SAD
2201 C Street NW
Vašington, DC 20520
Glavna centrala: 202-647-4000
TTY: 1-800-877-8339 (Služba federalnog releja)
Linija za američke putnike: 202-647-5225
Informacije o pasošima: 1-877-487-2778
Informacije o vizama: 202-663-1225
Traženi sagovornik: 202-647-8411
Website: <http://www.state.gov/>